

Zsinati határozat a 75 éves barmeni nyilatkozatról

1. A Zsinat hálaadással emlékezik meg a Barmeni Teológiai Nyilatkozatról annak 75. évfordulója alkalmából. Maradandó érvényességére tekintettel határoz arról, hogy megvizsgálja a barmeni zsinat Teológiai Nyilatkozatának egyházunk hitvallási iratai közé történő felvételét.
2. A Zsinat felkéri a Tanulmányi Bizottságot, hogy a nemzetközi példák figyelembe vételével készítsen állásfoglalást és javaslatot ezzel kapcsolatban.
3. A Zsinat a Barmeni Teológiai Nyilatkozatot mértékadó dokumentumként tartja számon, ajánlja tanulmányozásra és liturgiai használatra.

HÁLAADÁS A 75 ÉVES BARMENI TEOLÓGIAI NYILATKOZATÉRT

A MRE Zsinata Isten előtti hálával emlékezett meg a 75 éve született Barmeni Teológiai Nyilatkozatról, és a németországi protestáns egyházak hitvalló zsinatáról, amely azt 1934. május 31-én egyhangúlag elfogadta Wuppertal Barmen városrészében. A nyilatkozatra az Isten Igéjének engedelmeskedő keresztyén közösség hitvallásaként tekintünk, amely éppúgy ítéletet mond az idegen eszméket szolgáló és az államhatalom eszközéül felkínálkozó keresztyén tévelygésre, mint arra az állami beavatkozásra, amely az egyház belső életét lehetetleníti el.

A Barmeni Zsinat ezzel példaszerűen teljesítette a keresztyének prófétai küldetését, utat mutatva kora német református, evangélikus és uniált gyülekezeteinek. A Barmeni Zsinat maradandó példája a Krisztushoz hű egyháznak, amely ellenséges politikai közegben is inkább hallgat Urára, mint világi hatalmasságokra. Ezzel példát adott az élő hitből születő szabad közösség megélésére, amelyik a reménység jeleként, a Krisztusban való egység felmutatásával tanúskodik Isten kizárólagos hatalmáról a világban.

A Hitvalló Egyház elkötelezett közösségének örökségét magunkra nézve kötelezőnek ismerjük el, alapvető tételeit követve, az egyház Krisztustól kapott eredeti küldetéséhez ragaszkodunk és óvakodunk a hamis evangéliumok szolgálatától.

A Barmeni Teológiai Nyilatkozat tükör is, amely saját korábbi tévelygéseinket leleplezi, és arra ösztönöz bennünket, hogy eredeti feladatunkhoz következetesen ragaszkodjunk. Ebben egyetlen útmutatónk a Szentháromság Isten által Jézus Krisztusban adott kijelentés, ahogyan arról a Szentírás tanúskodik (1. tétel). „Az egyháznak hitével éppúgy, mint engedelmességével, üzenetével éppúgy, mint rendjével, a bűnös világ közepette, mint a megkegyelmezett bűnösök egyházának arról kell bizonyosságot tennie, hogy kizárólag a Krisztus tulajdona, kizárólag az Ő vigasztalásából és az Ő útmutatásából, az Ő megjelenésének várásában él és óhajt élni.” (3. tétel).

Az évfordulón egyben emlékeztetünk az állam Istentől rendelt, eredeti küldetésére és feladatára, hogy „a hatalom gyakorlásával a jogról és a békéről gondoskodjék”, s hangsúlyozzuk mindebben a „kormányzók és kormányzottak felelősségét” (5. tétel).

„Ha megint valami emberi dolog kerülne az Ige helyére, bármily kegyes és tiszteletreméltó legyen az az emberi dolog, Barmen aktualitása kitűnhet” – figyelmeztetett egykor Török István professzor. Korunk sokféle egyházra nehezedő szorítását érezve, a Zsinat úgy dönt, hogy megfontolja a Barmeni Teológiai Nyilatkozat hitvallási iratainak közé való felvételét, követve ebben testvéregházainkat, tanúskodva arról, hogy a nyilatkozat nem a múlt halott dokumentuma, hanem az egyház hitvallásos helyzetben való józan és szabad prófétai felelősségének kinyilvánítása.

A BARMENI HITVALLÓ ZSINAT TEOLÓGIAI NYILATKOZATA

– Dr. Török István professzor 1954-ben készült fordítása –

A Német Evangéliumi Egyház, 1933. július 11-én kelt alkotmányának bevezető szavai szerint: a reformációból kinőtt, egyenlő joggal egymás mellett álló hitvalló-egyházak szövetsége. Ezen egyházak egyesülésének teológiai előfeltétele a Német Evangéliumi Egyháznak a birodalmi kormány által 1933. július 14-én elismert alkotmánya 1. cikkelyében és a 2. cikkely első pontjában van lefektetve.

1. cikkely: A Német Evangéliumi Egyház sérthetetlen alapja a Jézus Krisztus evangéliuma, ahogy arról a Szentírás bizonyosságot tesz előttünk, és ahogyan az a reformáció hitvallásaiban újra megvilágosodott. Ez határozza meg és határolja el azt a felhatalmazást, amelyre az egyháznak küldetése érdekében szüksége van.
2. cikkely, 1.: A Német Evangéliumi Egyház (tartományi) egyházakra tagozódik.

Mi, a lutheri, református és uniált egyházaknak, szabad zsinatoknak, egyházi gyűléseknek, gyülekezeti köröknek a Német Evangéliumi Egyház hitvallási-zsinatává egyesült képviselői kijelentjük, hogy együttesen a Német Evangéliumi Egyháznak, mint a német hitvalló-egyházak szövetségének talaján állunk. Összefűz bennünket az egy, szent, közös és apostoli egyház egyetlen Uráról vallott hitvallás.

Németország összes evangéliumi egyházainak nyilvánossága előtt kijelentjük, hogy ennek a hitvallásnak közössége és ezzel együtt a Német Evangéliumi Egyház egysége is a legsúlyosabban veszélyeztetve van. Veszélyezteti a „német keresztyének” uralkodó egyházi pártja és az általuk irányított egyházkormányzat tanítási és cselekvési módja, amint az a Német Evangéliumi Egyház fennállásának első évében egyre inkább láthatóvá vált. Ez a fenyegetés abban áll, hogy azt a teológiai előfeltételt, amelynek alapján a Német Evangéliumi Egyház egyesült, mind a „német keresztyének” vezetői és hangadói, mind az egyházkormányzat idegen előfeltételek által huzamosan és elvből keresztezték és hatástalanná tették. Ezeknek az idegen előfeltételeknek érvényesítésével az egyház minden nálunk érvényben lévő hitvallás szerint megszűnik egyház lenni.

Ezeknek az érvényesítése esetében tehát a Német Evangéliumi Egyház is, mint a hitvalló egyházak szövetsége, belsőleg lehetetlenné válik.

Nekünk, mint a lutheri, a református és uniált egyházak tagjainak, együttesen lehet és kell beszélnünk most ebben az ügyben. Éppen mivel különböző hitvallásainkhoz hűségesek akarunk

lenni és maradni, nem szabad hallgatnunk, mert hisszük, hogy a közös szükség és támadás idején közös szó adatott a szánkba. Istennek ajánljuk amit ez a közös szó a hitvalló egyházak egymáshoz való viszonyára nézve jelenthet.

A „német keresztyének” és a jelenlegi birodalmi egyházkormányzat egyházpusztító, és ezzel együtt a Német Evangéliumi Egyház egységét is bomlasztó tévelygéseire tekintettel, a következő evangéliumi igazságokat valljuk.

1. „Én vagyok az út, az igazság és az élet: senki sem mehet az Atyához, csakis én általam. (Jn 14,6)

Bizony, bizony mondom néktek: aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másfelől hatol be, az tolvaj és rabló. – Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam megy be, az biztonságban lesz, az bejár és kijár, és legelőt talál.” (Jn 10,1. 9.)

Jézus Krisztus, ahogy nekünk róla a Szentírás bizonyosságot tesz, Istennek egyetlen Igéje, Akit nekünk hallgatnunk, Akiben életünkben és halálunkban bízunk és Akinek engedelmeskednünk kell.

Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az egyháznak, igehirdetése forrásaként, Istennek ezen az egy Igéjén kívül és e mellett még más eseményeket és hatalmasságokat, alakulatokat és igazságokat is Isten kijelentésének lehetne és kellene ismernie.

2. „Az ő munkája az, hogy ti a Krisztus Jézusban vagytok. Őt tette nekünk Isten bölcsességgé, igazsággá, megszentelődéssé és megváltássá.” (1Kor 1,30)

Ahogy Jézus Krisztus Istennek minden bűnünk megbocsátásáról szóló ígérete, éppúgy és ugyanazon komolysággal Istennek erőteljes igénye is egész életünkre; Ő általa történik meg a világ istentelen megkötöttségeiből való boldog felszabadulásunk, az Ő teremtményei szabad, háládatos szolgálatára.

Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy életünknek volnának olyan hatáskörei, amelyekben nem Jézus Krisztusnak, hanem más Úrnak tulajdonai volnánk, hatáskörök, amelyben nem lenne szükségünk az általa való megigazításra és megszenteltetésre.

3. „Az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestől őhozzá, aki a fej, a Krisztus. Az egész test pedig az ő hatására egybeilleszkedve és összefogva, a különféle kapcsolatok segítségével és minden egyes rész saját adottságának megfelelően működve gondoskodik önmaga növekedéséről, hogy épüljön szeretetben.” (Ef 4,15-16)

A keresztyén egyház testvérek gyülekezete, amelyben Jézus Krisztus az Igében és a sákramentumokban a Szentlélek által, mint Úr, jelenvalóan cselekszik. Az egyháznak hitével éppúgy, mint engedelmisségével, üzenetével éppúgy, mint rendjével, a bűnös világ közepette, mint a megkegyelmezett bűnösök egyházának arról kell bizonyosságot tennie, hogy kizárólag a Krisztus tulajdona, kizárólag az Ő vigasztalásából és az Ő útmutatásából, az Ő megjelenésének várásában él és óhajt élni.

Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az egyház üzenetének és rendjének alakját saját tetszésére, vagy a mindenkor uralkodó világnézeti és politikai meggyőződés változására bízhatná.

4. „Tudjátok, hogy a népek fejedelmei uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen: hanem, aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok.” (Mt 20,25-26)

Az egyházban a különböző tisztségek nem egynek a többi fölötti hatalmát alapozzák meg, hanem az egész gyülekezetre bízott és annak parancsolt szolgálat gyakorlói.

Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az egyház ettől a szolgálattól távolesően, különleges uralmi jogkörrel felruházott vezetőket adhatna, vagy adathatna magának.

5. „Az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek.” (1Pt 2,17)

Az Írás azt mondja nekünk, hogy az államnak isteni rendelése szerint az a feladata, hogy ebben, a meg nem szabadított világban, amelyben az egyház is él, emberi belátás és emberi képesség mértéke szerint, fenyegetéssel és a hatalom gyakorlásával a jogról és a békéről gondoskodjék. Az egyház Isten iránti hálával és alázattal ismeri el Isten szent rendelésének jótéteményét. Emlékeztet Isten országára, Isten parancsára és igazságosságára, és ezzel együtt a kormányzók és a kormányzottak felelősségére. Az Ige erejében bízunk és annak engedelmeskedünk, mely által Isten minden dolgot hordoz.

Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az államnak különleges megbízásán túl az emberi élet egyetlen és totális rendjévé kellene és lehetne lennie, és így az egyház rendeltetését is be kellene töltenie és be is tölthetné.

Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az egyháznak különleges megbízásán túl állami módszert, állami feladatokat és állami tekintélyt kellene és lehetne elsajátítania, és ezáltal az állam orgánumává kellene és lehetne válnia.

6. „Ímé, veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.” (Mt 28,20)

„Isten Igéje nincs megbilincselve.” (2Tim 2,9)

Az egyház megbízatása, amelyben szabadsága alapszik, abban áll, hogy Krisztus helyén, tehát az Ő tulajdon Igéjének és munkájának szolgálatában, a prédikáció és a sákramentumok által, az Isten szabad kegyelméről szóló üzenetet minden népnek átadja.

Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az egyház emberi öndicsőségéből az Úr Igéjét és művét valamilyen önhatalmúlag választott vágyak, célok és tervek szolgálatába állíthatná.

A Német Evangéliumi Egyház hitvalló zsinata kijelenti, hogy ezeknek az igazságoknak elismerésében és ezeknek a tévelygéseknek az elvetésében látja a Német Evangéliumi Egyháznak, mint a hitvalló egyházak szövetségének megkerülhetetlen teológiai alapját. Felszólít mindenkit, aki nyilatkozatához csatlakozni tud, hogy egyházpolitikai döntéseiben erre a teológiai felismerésre emlékezzék. Kér mindenkit, akiket illet, hogy a hit, szeretet és reménység egységébe térjenek vissza.

VERBUM DEI MANET IN AETERNUM

(ISTEN IGÉJE ÖRÖKRE MEGMARAD)

(Zs.- 57/2009.11.19.)

Balatonszárszó, 2009. november 19.

Dr. Huszár Pál
főgondnok,
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv
püspök,
a Zsinat lelkesi elnöke